

Bevezető

A 20. század az Amerikai Egyesült Államok évszázada volt, jutottak ebben konszenzusra – persze utólag – a történeti fejlődés iránt is affinitást mutató stratégiai gondolkodók. A 21. század pedig minden jel szerint Ázsia évszázada lesz, legalábbis a napjainkban tapasztalt kiugró társadalmi, gazdasági és persze katonai fejlődési tendenciái ezt látszanak alátámasztani. Ilyen hosszú távú jóslásokkal persze mindig vállalunk bizonyos kockázatot, az viszont egyértelmű, hogy az eddig a világ vezető hatalmának tekintett USA is a felemelkedő ázsiai hatalmakban, köztük is elsősorban a Kínai Népköztársaságban látja elsődleges kihívóját. Ázsia a 19. század óta érdekes a washingtoni politikai (és persze üzleti) körök számára, a 20. században azonban ez az érdeklődés komoly globálstratégiai ösztönzőket is kapott. Mindebben csak igen rövid életű és látszólagos változást hozott a hidegháború vége, az Egyesült Államok ugyanis a 2010-es évekre már egyértelmű konklúziókat vont le a földrész vezető hatalmainak fejlődéséből, és elhatározta jelenlétének újbóli megerősítését az általa egyre inkább ázsiai csendes-óceáni térségnek nevezett világrészen. Magától értetődő, hogy ezzel lépéskényszerbe hozza a többi érdekelt felet is, amellyel a hatalmi rivalizálás új korszakát nyithatja meg.

Ázsiában tehát találkozik a régi és az új hatalmi súlypont, a jelenkori nemzetközi rendszer vezető államának érdekei és a jövőt egyre nagyobb mértékben befolyásoló, felemelkedő hatalmi tényezők – elsősorban Kína és India – térfoglalása. Az amerikai–ázsiai kapcsolatoknak talán soha nem volt akkora tétje a jövőre nézve, mint manapság. E tanulmánykötetnek is ez a folyamat adott inspirációt. Szerzői a témával foglalkozó kutatók, akik 11 ázsiai állam (valamint Tajvan) kapcsolatának fejlődését vizsgálják az Amerikai Egyesült Államokkal. Céljuk, hogy a hidegháború évtizedeitől a 2010-es évek végéig áttekintsék a politikai, katonai, gazdasági, esetleg kulturális relációk alakulását annak érdekében, hogy megismertessék az olvasóval a nyugati szuperhatalom ázsiai stratégiájának érvényesülési feltételeit. Kevés kétség fér ugyanis hozzá, hogy az előttünk álló évtizedekben az ázsiai népek viszonyulása az USA-hoz, illetve az általa inspirált nemzetközi intézményekhez és gyakorlatokhoz kritikus alakítója lesz a nemzetközi rendszernek.

A szerkesztők